

Waterzuivering op perceelsniveau

De septische put

Een septische put geeft een minimale biologische behandeling aan het afvalwater. Hij scheidt bezinkbare van zwevende delen en maakt ruw afvalwater vloeibaar, hoofdzakelijk de meegevoerde fecaliën. Een septische put kan als voorbehandeling deel uitmaken van een individuele behandelingsinstallatie voor afvalwater (IBA).

Regelgeving

In het collectief te optimaliseren buitengebied, is het plaatsen van een septische put verplicht. De voorkeur gaat uit naar een septische tank die zowel het grijs (bad, douche, wasmachine, keuken) als het zwart afvalwater (toilet) verwerkt. In het centraal gebied, plaats je beter geen septische put. Hij houdt immers vuilvracht achter en verhindert zo de goede werking van de zuivering. Omwille van exploitatieredenen en het verzekeren van de afvoer van het afvalwater verplichten sommige rioolbeheerders of gemeenten toch de plaatsing van een septische put in centraal gebied. Op deze put sluit je dan enkel zwart water aan.

Ben je verplicht een septische put te plaatsen, dan zijn enkel putten met CE-markering toegelaten. De minimum inhoud voor putten die alleen zwart water (toiletten) opvangen is dan 2000 l. Putten voor zwart en grijs water (toiletten en ander afvalwater) hebben een inhoud van min. 3000 l.

Aandachtspunten

Bij de plaatsing:

- Neem maatregelen tegen opdrijven bij hoge grondwaterstand (betonnen put of verankering bij kunststof).
- Ligt de put in een oprit, plaats dan een deksel dat bestand is tegen verkeersbelasting.
- Ligt de put onder een terras, dan plaats je best een dubbel deksel tegen geurhinder.
- Zorg dat het deksel de put veilig afsluit (zwaar deksel of met sleutel).
- Een verluchting van de put is noodzakelijk (dit kan ook op de toekomstige of vertrekkende buis).

Bij het gebruik:

- Sluit de verluchting niet af.
- Zorg dat je septische put bereikbaar blijft voor ruiming.
- Laat de put tijdig ruimen door een [erkend slibruimer](#). Informeer je bij de fabrikant over de frequentie.
- Sluit je put correct af na het ruimen.
- Voer geen giftige producten (herbiciden, pesticiden, ...), verfresten, plastic of vervuilde olie af naar je septische put.

De individuele behandelingsinstallatie voor afvalwater (IBA)

Een IBA zuivert het huishoudelijk afvalwater van een individuele woning. Het zuiveringsproces bestaat meestal uit drie stappen, namelijk de voorbehandeling (septische put), de biologische zuivering en de nabehandeling (nabezinking). Als het effluent van de IBA (het gezuiverde afvalwater dat uit de IBA stroomt) voldoet aan de VLAREM II-kwaliteitsnorm, kan je het in het oppervlaktewater of een kunstmatige afvoerweg voor hemelwater lozen. Is er geen oppervlaktewater of kunstmatige afvoerweg in de onmiddellijke omgeving (binnen een straal van 50 m) aanwezig, dan is infiltratie in een besterfput een optie (zonder overloop).

In een gebouw met sporadische productie van afvalwater (bijvoorbeeld een vakantiehuisje), kan je ook opteren voor een gesloten opvangsysteem (zonder overloop naar oppervlaktewater) met een periodieke ophaling. De andere systemen zullen in dit geval immers geen degelijke werking garanderen.

Ben je verplicht een IBA te plaatsen?

De zoneringsplannen beslissen welke woningen in de toekomst wel of niet aangesloten zullen worden op de collectieve afvalwaterzuivering. Komt er geen aansluiting, dan is een IBA de enige optie.

Plaats je nu een IBA en kan je in de toekomst aansluiten op een gescheiden stelsel, dan zal je na de plaatsing van het gescheiden stelsel je IBA buiten gebruik moeten stellen. Informeer je dus goed voor je een IBA plaatst. Vraag in eerste instantie bij je gemeente welke verplichting op je perceel geldt.

De Vlaamse overheid stimuleert de organisatie van de uitbouw en het beheer van IBA's op een (inter)gemeentelijke schaal. Als een gemeente dit beleid onderschrijft, kunnen de inwoners het plaatsen en onderhouden van de IBA aan de gemeente overlaten en hebben ze geen investerings- en onderhoudskosten. Ze betalen dan jaarlijks een individuele saneringsbijdrage, net zoals wie is aangesloten op de openbare riolering.

Indien de gemeente/rioolbeheerder deze optie niet aanbiedt, moeten inwoners zelf instaan voor de installatie en het beheer van hun individuele afvalwaterbehandelingsinstallatie. Als ze kunnen bewijzen dat hun installatie goed werkt, kunnen ze een vrijstelling van de afvalwatervergoeding of de saneringsbijdrage krijgen.

Welk systeem zelf plaatsen?

Moet je zelf de individuele waterzuiveringsinstallatie plaatsen, neem dan in eerste instantie contact met je gemeente over de mogelijke systemen. Een beschrijving van de systemen vind je ook in de [Waterwegwijzer Bouwen en Verbouwen](#) blz. 56. Een uitgebreide beschrijving vind je op de site van het [Departement Landbouw en Visserij](#).

Een CE-markering is verplicht, maar doet geen uitspraak over het al dan niet behalen van de VLAREM effluentkwaliteitseisen voor IBA's. Installaties met het [Vlaminor](#) en/of [BENOR](#)-keurmerk voldoen normaal gezien wel aan die eisen.

In het dossier over IBA's van [Vlario](#) vind je antwoord op tal van vragen over IBA's.

Bronnen

- [Vlario](#)
- [Vlaamse milieumaatschappij](#)
- [Certipro](#)
- Peter Peeters, "Afvalwaterbehandelingsinstallaties", Certipro, opleiding: de private riolering, Vitruvius Academy

Proclaimer

We doen er alles aan om de inhoud van de fiches zo correct en objectief mogelijk te maken. Heb je bedenkingen, laat het ons weten door een e-mail te sturen naar jouw steunpunt. Je kan het steunpunt van jouw provincie terugvinden op www.do.vlaanderen.be/provinciale-en-stedelijke-steunpunten.

Datum: 1 augustus 2019 (laatste wijziging fiche)

Alle rechten voorbehouden.

Niets uit deze fiche mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

